

De treintjes zijn bijzaak

De dertig modelspoorbanen behoren volgens kenners tot de absolute top. Vandaag en morgen zijn de miniatuurlandschappen te bewonderen in het Spoorwegmuseum. Onder de bouwers Gert Arkema en Hugo Baart. „Alles moet gewoon kloppen.”

door Niek Opten foto's David van Dam/Spoorwegmuseum

‘E n dan moet ik straks drie dagen met mijn treintjes gaan rijden.’ De verzuchting van Hugo Baart uit Eersel lijkt ironisch bedoeld, want wat is er nou mooier voor een 69-jarige die een groot deel van zijn vrije tijd vult met zijn modeltreinbaan? Maar nee, hij meent het serieus. Dit weekeinde meedoen aan de modelspoorbeurs On TraXS in het Spoorwegmuseum in Utrecht vindt hij een hele eer, laat dat duidelijk zijn, maar het liefst is hij lekker aan het miniatuurbouwen. Of ‘frunniken’, zoals hij het zelf bescheiden noemt. „Ik ben een echte bouwer. Ik wil een mooi landschap, de treintjes zijn eigenlijk bijzaak.”

Helemaal zonder spoor zou niet kunnen, de locomotief en zijn wagonnetjes zorgen voor beweging in het statische minilandschap. Ze bepalen de sfeer, zeker het locomotiefje met geluid dat Baart graag laat rij-

den. Stampend en fluitend gaat dit smalspoorjuweeltje, schaal 1 op 87, door de bergen van hout en gips. Dat de treintjes op de baan van Baart geen volledig rondje kunnen rijden, maar op het einde van het traject via een handbediende draaischijf weer de andere kant op gedirigeerd worden, is echter veelzeggend.

Het zal zo'n tien jaar geleden zijn dat Baart begon met de schepping van zijn fantasielandschap, op het moment dat de ruime zolderkamer leeg kwam te staan omdat een van zijn vier kinderen het ouderlijk huis verliet. „Als kind speelde ik wel met de trein van mijn broer, maar daarna werd atletiek meer mijn hobby.”

Met zijn achtergrond als constructeur en bouwkundige lag het voor de hand dat hij na zijn pensionering zou blijven creëren. In het groot, in en om zijn huis, maar ook het kleinschalige bleek aantrekkelijk. „Je kunt helemaal opgaan in je eigen wereld-

■ De baan van Hugo Baart heeft nog nooit eerder de zolder verlaten.

‘Je moet een keer stoppen, anders is de rust weg’

je.” In de wintermaanden zit hij soms elke avond van de week op zolder. „Behalve op woensdagavond”, vertelt zijn vrouw lachend. „Dan is hij naar de modelspoorgroep in Valkenswaard.”

Daar staat een zomervakantie van drie maanden tegenover op de camping in Zeeuws-Vlaanderen, waar helemaal niet aan schaalmodellen ‘gefrunnikt’ wordt. Wie voor het eerst Baarts werkruinte binnentreedt, wordt gepakt door het miniatuurlandschap. Een verzonnen landschap,

maar alles moet wel kloppen, vindt de maker: stijl, verhoudingen, tijdsbeeld. „Eigenlijk is dit nooit echt af, maar je moet op een gegeven moment wel een keer stoppen. Anders is de rust weg en weet een toeschouwer niet meer waar hij kijken moet.” Toeschouwers zullen niet snel aan Baarts baan voorbijlopen. Wie eventjes kijkt, ziet veel details; wie wat langer kijkt, ziet nog veel meer details: een bruidspaar dat het stadhuis uitkomt, een mannetje dat in de haven is gevallen, jagers in de bergen, maar ook de bruggen, kades en gebouwen zijn kleine kunstwerkjes.

Voor On TraXS verlaat de baan voor het eerst de zolderkamer in Eersel, opgeknipt in meerdere delen. Baart denkt erover later nog een klein stukje landschap aan zijn baan te bouwen. „Maar als iemand een goede prijs biedt, dan verkoop ik hem. Geen probleem, hoor. Dan begin ik gewoon weer opnieuw.”